

Betongskägg - förebygga och avlägsna

Bakgrund

Oönskat cementvatten rinner ofta mellan form och vägg när man gjuter betongstommar. Den vanliga metoden för att avlägsna det härdade betongskägget är att använda ett tryckluftdrivet spett, en humla. Arbetet med humling är mycket tungt och dammigt.

Syfte

Målsättningen med projektet har varit att utveckla metoder som minskar behovet av och underlättar humling.

Genomförande

Projektet har genomförts av Siab AB, Belab Byggergolab AB, Danex AB och Allservice Tape Converting AB i samverkan. SBUF, Arbetslivsfonden och BFR har lämnat bidrag till genomförandet.

Tre metoder för att förhindra eller avlägsna betongskägg har provats i laboratorium och på flera byggen:

- remsa med tätning
- spruta för bruk
- mejsling med ultraljudsfrekvens.

Resultat

Problemen med rinningar kan undvikas nästan helt om man gör noggrann utsättning, formsättning, tätar eventuella spalter före gjutning samt kontrollerar resultatet under och direkt efter gjutning.

Tättningsremsa är tänkt att användas för platsgjutning med plyfaskivor. Utfallet visar sig vara starkt beroende av remsans material och häftämnet. Försök med EPD-gummi och häftämnet Fast tape 666 blev lyckade, men vid minusgrader krävs ett annat häftämne.

Spruta för bruk lägger en tätande sträng mellan vägg och kvarliggande form. Olika tätningmaterial kan användas. Använder man bruk, väger den fyllda sprutan drygt 6 kg, och det är lätt att täta spalter upp till 10 - 15 mm.

Ultraljudsmejseln arbetar med frekvenser kring 20.000 Hz, som alstras av en generator. Metoden är mycket tyst, och den avlägsnade betongen förvandlas till pulver och faller ned. Mejseln är 40 mm bred.

Alla de tre metoderna har ergonomiska, tidsmässiga och produktionsmässiga fördelar jämfört med traditionell humling.

Bilder, se omstående sida

Ytterligare information lämnas av

Linda Rose, Belab Byggergolab AB, tel 08-751 00 50, eller av Lennart Sandell, Siab AB, tel 011-12 93 60.

Rapporten Farväl till humlan (av Linda Rose och Magnus Jansson, 22 sid plus bilagor) kan beställas från SBUF, tel 08-679 79 79.

Videofilmen med samma namn kan beställas hos Belab, tel 08-751 00 50.



Med Ultrasprutan kan man stå i en bra ställning och täta spalten

Ultrahumlan på stativ på vagn



Ultraremsan klistras här på formkant

